

ryngis omnes, & qui palpebrarum motuum autores sunt, & qui narium alas mouent. Alios in cutem, ut labrorum musculos, alios in aliud quidvis, ut oculorum musculos in duram oculi tunicam, & penis quatuor musculos, in penis corpora, & urinae meatum, dein testis musculi, in uas semen à testibus sursum deferens. Ad hæc musculos recto intestino proprios, in eius intestini exteriori tunicam, & circulares uesicæ colli musculum, ad meatum urinae corpus appantari inferiq; cernimus. Cæterum & ab insertione musculi isto quoq; modo differunt. Quidam à pluribus partibus enati in unam inferuntur, ut musculus brachium pectori admovent, & is qui brachium attollit, ex pluribus orti sedibus, duntaxat in humeri os inferuntur. Ita etiam qui brachium deorsum trahit, ex plurium uertebrarum spinis oritur, attamen in unicum humeros tantummodo definit. Pari etiã ratione & scapulae motui autores muscoli ad unum omnes, ex pluribus ossibus initium sumunt, & uni tantum scapulae implantantur. Quidam uero ex uno osse exorti in plura inferuntur. Musculus enim qui à scapulae basi prodit, respiratoriq; subministrat, in octo superiores thoracis costas inseritur. Eius quoq; generis sunt, qui quatuor pedis & manus digitos extendunt, deinde qui nati alas simul superius labrum mouent, in cutem cartilaginemq; implantantur, quemadmodum & septum transversum, quod alicubi ossi, alicubi cartilagini innascitur. Quidam etiam à pluribus enati ossibus in plura quoq; inferuntur, ut musculus à ceruicis uertebrarum spinis enatus, qui in aliquot superiores thoracis costas implantatur, thoracemq; mouentium in homine tertius habebitur. Præterea dorsum mouentes muscoli ad unum omnes, in hunc ordinem ferè referuntur. Item his differentiis illæ cõsentunt, quæ ab ea quam musculus mouet, particula desumi possent, quum omnes muscoli eius, cui inferuntur, partis uoluntario motui præsent. Porro ab insertione & ortu simul alia sumitur differentia, quæ alij musculi ab illo osse oriuntur, quod mouendo ab illis ossi, cui etiã inferuntur, alligati sunt, proximũq; uisuntur. ut tres muscoli ex ilium osse in femoris os inserti, septimus & octauus tibiã mouentium, qui à femoris osse enati tibiã implantantur. Alij uero à superiori aliquo osse, & non illi, cui inferuntur, proximo originem ducunt, ut musculus tibiã motibus famulantes, qui à magnis ossibus sacro ossi connexis principium obtinent, ex quorum numero sunt uniuersi tibiã mouentes, septimo & octauo tantum exceptis. Istis respondent, qui secundum cubiti aut tibiã longitudinem extensi digitos adeunt. Forma etiã omnium musculorum haud eadem est. Quidam enim sunt, quos muri aut lacertæ (si ipsi pedes tantum abscisos sinxeris) ac pisci musculo, & alijs multis piscibus appositè cõferas, ut scilicet musculi caput, lacertæ, aut piscis, aut muris capiti, uentrem autem corporis trunco, tendinem uero caudæ alsimilare queas. Est autem huius ordinis musculus, qui ab interno humeri tuberculo enatus, ac radice postbrachialis ossis, quo index sustinetur, insertus, brachialis flexioni subseruit. Talis etiam est, qui primus in tibiã anteriori sede occurrit, & in pedis os, cui magnus digitus articulatur, insertus ad pedis eleuationem famulatur. Sunt & alij eius generis non pauci, uerum nullus æquè ac duo nuper dicti muris effigiem exprimunt. Qui autor est maximæ pollicis abductionis à cæteris digitis, & alius qui paruum digitum à cæteris maximè in latus amouet, tam in pede, quàm in manu, ad nuper dicta quoq; figuræ eleganter accedunt. Vnde etiam arbitror, inter reliquos corporis musculos (quasi nulli essent alij) illos, qui ad pollicis primum articulum habentur, Bruxellensibus, & alijs quibuscumque nationibus, in quibusdã corporis partibus, nescio quem, pisciculum esse fingit, eo nomine indicans musculos piscis imagini non absimiles. Vt cumq; sit, ab eiusmodi murum, aut musculi piscis, aut lacertarum similitudine, omnes muscoli à Græcis & Latinis suum nomen fortituntur, etiã si quamplurimi musculi illorum animalium effigiem nulla ex parte referant. Quandoquidem alij figura triangulari consistunt, ut brachium attollens musculus, & is qui scapulam pectori adducit, & qui brachium declinæ ad dorsum uellit. Alij quatuor constant angulis, ut scapulam dorso admovent musculus, & qui ad brachiale positus, radij motus in pronum autor est, qui ambo etiã quodammodo quadrati sunt, ut & latus sub colli & genarum cute occurrens musculus, qui ex carnea membrana cõstituitur. Alij etiam quinque angulos exprimunt, ut is qui brachium pectori adducit, quamuis illum alij non ita exactè illius latera perpendentes, triangularem esse asseruerint. Qui ex scapulae basi natus, octo superioribus costis inseritur, si obiter spectetur, quadrangularis apparebit, at si ipsius in costas insertiones quis perpendit, tot angulos illius insertionis lateri tribuet, quot digitis implantari uidet. Atq; huius etiam figuræ est, abdominis musculus, quorundam thoracem mouentium insertio. Sed plures anguli etiam tribuuntur musculo, latum tendinem sub manus cute producenti, & alijs omnibus in plures tendines cessantibus. Verum angulis his postpositis, mirabilis formæ est musculus, singulis costarum radicibus tendines exporrigens, quem aloes radici, aut palmiti non ineptè assimilaueris,

Ab ea que mouetur particula.

A forma

Musculi nomen unde desumpserunt.

ueris, ut radicis quidem truncus, musculi carnosa esset pars, tendines autem furculi, quos geniculi ab humiliori tantum parte radix pullulat. In palmiti uero lignosa pars, musculo conferetur, folia autem ab altero duntaxat latere educta, tendinibus. Quinetiam huius quoq; ordinis est, longissimus dorsum mouentium musculus, qui in apices transversorum processuum thoracis uertebrarum potissimum inferitur. Septi quoq; transversi figura admodum rara est, accedit autem raia (quem Boetius Græci appellat) piscis effigie, si modo illi prius caudam secundum longitudinem diuisam sinxeris. Anulis uero respondent, qui fecium excretionibus præficiuntur, tam is scilicet qui ad anum spectat, quàm qui orbiculatim uesicæ ceruicem ambit. Piramidem uero & turbinem musculus refert, inter oculi musculos ordine septimus, oculiq; radici insertus. Musculus quem palpebram deorsum agere credimus, nostro C similis uisitur. In tibiã etiam posteriori sede iuxta calcem, musculorum imagines occurrunt, laniorum securi non admodum absimiles, ut musculus secundum pollicis os flectens, & qui tertium quatuor digitorum os flectit, & unus qui sub planta tendinem porrigens, ad pedis in posteriora reflexionem iuuat. Horum namque musculorum uenter, securis ferro, tendo autem, capulo obscure respondet. Iam si utriusq; lateris musculus, qui secundus inter scapulae motores habebitur, cõsideraueris, non à fatana qui Iesum in deserto tentauit, sed ab horum musculorum forma Franciscanos, Iacobitas, & præcipue Benedictinos suæ cucullæ imaginem mutasse contendes, quantum scilicet eius dorsum scapulasq; integit. Verum ne in musculorum figuris recensendis, & potissimum eorum, qui ad femur tibiãq; pertinent, in monachos alicubi præter sententiam religionemq; impingam, duntaxat commemoratis à figura differentiis adijciam, quosdam musculos ampliorum multo habere insertionem, quàm ortum, qualis ille est, qui à scapula pronatus octo thoracis costis inseritur, dein transversus abdominis musculus, quemadmodum & oblique descendens. Alij latum obtinent principium, & sensim coarctati in acutum feruntur, ut musculus brachium sursum agens, & alius qui id deorsum ad dorsum trahit, præterea omnes ab ilium osse in femur inserti. Alij ortum insertioni æqualem nanciscuntur, ut qui scapulae basi insertus eam dorso attrahit, dein & intercostales omnes, præterea quadratus musculus in cubito, iuxta brachiale reconditus, radij in pronum circumuertens. Ex enarratis musculorum differentiis liquido constat, alios esse longos & graciles, ut eum qui ab ilium ossis appendicis anteriori parte in tibiã fertur, totiusq; corporis longissimus est, & etiam gracilis. Musculus à scapula ad hyoides os productus, pro sua proportionem similiter longus & gracilis est, quemadmodum & testium musculi. Alij autem ampli & longi quoque sunt, ut abdominis oblique descendentes musculi, & septum transversum. Alij breues & ampli, ut intercostales, quorum amplitudo secundum duarum costarum intervalli à dorso ad pectoris os ductum procedit. Tanto autem longiores uisuntur, distantià à superiori costa ad inferiorem spectante, quanto ipsorum ductus à costa ad costam recto obliquior est, ac in latus magis declinat. Huc quoq; referri possent insertionis principijq; formæ, nam aliud principium uelut puncto tantum sit, ut musculus latum tendinem in manu producentis principium, & principia eorum musculorum, qui à coxendicis ossis appendice pronati, in tibiã ossa inferuntur. Quidam uero instar simplicis lineæ principium obtinent, ut is quo brachium deorsum, uersus dorsum trahitur, & is quoq; qui scapulae basi insertus, eam dorso attrahit. deinde cum alijs copluribus, qui inter trahentes sursum scapulam prior maiorq; recensentur. Alij rursus musculi non lineæ simplicis modo, uerum late superficie ritu enascuntur, ut tres qui ab ilium osse femur adeunt, & musculi cauum gibbamq; scapulae sedem occupantes, quorum ope brachium circumagitur. Quinetiam hæc lineæ superficiesq; in rectas circulares & angulares rursus subdividi possent. At ne hæc curiosius, quàm decet, aliquis me persequi arbitretur, ad alias differentias orationem reflectam, si prius addidero, insertiones similiter alias rectæ lineæ instar, & secundum ossis longitudinem fieri, cuiusmodi est musculi brachium pectori admoventis insertio, alias per transversum & lata apprehensione, ut musculi brachium attollentis inserti. Velut punctum autem inferitur, tendo prioris musculi flectentiũ cubitum. Cæterum & ad formam quoq; foramina fortassis spectat, quæ quibusdã musculis insunt, ut septo transverso bina obtigerunt foramina, quibus uenam cauam stomachumq; transmittit, quæ autem magnæ cedit arteriæ, & uertebris uia præbet, uix foramine peruium est, sed sectione quadam inibi diuisum dici debet. Verum hæc septi foramina cum Hippocrate Galenus male animaduertit, qui etiam alibi orbicularem recti intestini musculum, & illum qui uesicæ ceruicem ambit (quia anulum referunt) perforatos esse recensuit. Est & unus quoq; perforatorum is musculus, qui à prima thoracis costa pronatus, anteriori transversorum ceruicis uertebrarum processum sedi inferitur, ac uenam in brachium cum arteria tendentem transmittit. Alij foramine nullo sunt peruij, ut corporis reliqui omnes, nisi fortassis quis intercostales ideo perforatos esse

A foraminibus.

Li. 5 de Admistrandis sectionibus.